

Analiza de nevoi de formare continuă pentru bibliotecarii școlari din județul Suceava

Argument

În general, se vorbește despre nevoia de informare fără a o defini. Deasemenea, se vorbește despre necesitățile de informare, când, de fapt se face referire la dorințe sau la utilizare. În timp ce ambele sunt manifestări ale nevoii de informare și ar trebui considerate ca atare, ele totuși diferă și nu descriu nevoia în întregime sau cu acuratețe. Trebuie să evaluăm nevoia pe care oamenii o au pentru informare, dorințele și cererile pe care le exprimă în acest sens și modul în care folosesc informația.

Evoluția bibliotecii și a profesiei în societatea informației, a modului de lucru, impune bibliotecarilor școlari și a profesorilor documentariști, o permanentă pregătire și flexibilitate în vederea îndeplinirii obiectivelor. Obiectivul principal al unei biblioteci sau al unui centru de documentare și informare este acela de a oferi accesul la orice tip de informație, pentru oricine, oricând și oriunde. Informația este un produs regăsibil în orice serviciu, iar globalizarea impune noi competențe, noi aptitudini, noi moduri de lucru la care trebuie să participe toți bibliotecarii școlari.

Bibliotecarul, documentaristul, profesorul documentarist prin activitatea desfășurată, își aduce contribuția la dezvoltarea sistemului informațional școlar în relație directă cu evoluția noilor tehnologii informaționale. Gestiunea unei biblioteci se înscrie și ea într-o realitate socială și instituțională aflată într-un proces continuu. Relația dintre factorii decizionali, utilizatori și bibliotecari va fi studiată în permanență conform actelor normative în vigoare: ISO 2789 (Statistica internațională de bibliotecă), ISO 9230 (Indici de prețuri pentru achiziții), ISO 9707 (Statistici legate de distribuirea documentelor pe diferite suporturi).

Nu se poate discuta de performanță într-o bibliotecă școlară, fără a ne gândi la eficientizarea și rentabilizarea activității de documentare și informare și implicit formarea continuă a bibliotecarilor școlari.

SCOPUL analizei de formare continuă a bibliotecarilor școlari este de a identifica corect problemele cu care se confruntă bibliotecarii școlari suceveni și proiectarea obiectivelor și acțiunilor specifice soluționării problemelor respective.

OBIECTIVE

Opțiunile strategice ale bibliotecii CCD G. Tofan Suceava, sunt orientate către un management centrat pe valori și pe resursele umane considerate „sursa” principală a schimbării. În acest sens, proiectarea activităților bibliotecii CCD Suceava are la bază diagnoza mediului intern și extern precum și prioritățile de formare, identificate pe baza nevoii de formare a bibliotecarilor școlari și a profesorilor documentariști din județ.

DEMERS

O activitate bine desfășurată, este în primul rând, rezultatul unei proiectări bine gândite. Întreaga activitate de formare va avea la baza **DIAGNOZA ȘI ANALIZA** nevoilor educaționale și de formare prin identificarea nevoilor sistemice și a celor individuale.

Realizarea analizei de nevoi de formare din teritoriu s-a realizat prin:

- aplicarea unui chestionar în teritoriu;
- discuții informale cu bibliotecarii școlari și profesorii documentariști;
- discuții în cadru organizat - întâlniri metodice, cercuri metodico-științifice, alte activități;
- solicitare de formare din partea bibliotecarilor școlari și a profesorilor documentariști;
- discuții cu inspectorul de specialitate și a bibliotecarilor școlari metodiști.

La toate acestea se adaugă și informațiile colectate din:

- analiza fișei postului bibliotecarului școlar și a profesorului documentarist;
- analiza scopurilor organizaționale particularizate la nivelul unităților de învățământ din teritoriu;
- identificarea obiectivelor de dezvoltare personală ale bibliotecarilor școlari și a profesorilor documentariști corelate cu scopurile unității de învățământ;
- identificarea „nevoilor de pregătire profesională” în vederea atingerii obiectivelor personale și a celor de sistem;
- analiza complexă a comunității de proveniență a bibliotecarilor școlari și a profesorilor documentariști (nevoi și probleme ale comunității; integrarea instituțiilor și politicilor educative în strategia comunitară)
- analiza SWOT a mediului intern/extern supus explorării.

ANALIZA SWOT

În urma centralizării rezultatelor chestionarului aplicat bibliotecarilor școlari din județul Suceava, s-au identificat următoarele aspecte.

PUNCTE TARI:

- bibliotecari școlari cu inițiativă, deschiși spre dezvoltare personală și profesională;
- schimbarea percepției utilizatorilor asupra misiunii bibliotecarului școlar;
- specializări organizate la nivel de rețea bibliotecară națională (BPN, BCU) și locală (CCD);
- specializări oferite de către instituțiile de specialitate (masterat, doctorat) de informare-documentare, asociații profesionale, cu accent pe specializarea în documentul electronic (bibliotecă virtuală, baze de date accesibile, CD-ROM-uri) ținând cont de faptul că în contextul actual glisarea informației se face de pe suport tradițional pe suport electronic;
- înscrierea la grupuri de discuții pe Internet, participarea la forme de învățământ la distanță;

PUNCTE SLABE:

- oferte de formare continuă (gratuite) în specialitate puține, având în vedere numărul mare de cereri;
- număr redus de bibliotecari școlari cu studii superioare comparativ cu nevoile și solicitările grupurilor țintă (cadre didactice, studenți, elevi);
- încadrare cu bibliotecari școlari în curs de calificare, cu studii medii sau la plata cu ora;

- resurse extrabugetare reduse;
- manifestarea unei inerții la nivelul mentalităților pentru introducerea elementelor de noutate atât în plan material, cât și procedural;
- absența proiectelor finanțate, a parteneriatelor (interne și internaționale);
- disfuncționalități de ordin procedural în școlile unde funcționează și biblioteca și CDI-ul.

OPORTUNITĂȚI:

- colaborarea permanentă cu alte instituții (din interiorul și exteriorul sferei educaționale) care sprijină biblioteca școlară;
- stimularea schimbului de informații între bibliotecarii școlari (prin sesiuni de referate, activități metodice, mese rotunde);
- suportul ISJ și CCD în punerea în practică a inițiativelor bibliotecarilor școlari;
- legătura permanentă cu mass-media locală;
- creșterea autonomiei școlii;
- legislația și strategia națională care consideră învățământul o prioritate națională;

AMENINȚĂRI:

- rezistența la schimbare și mentalitățile sociale;
- lipsa unor întâlniri periodice la nivel județean;
- colaborare slabă între structurile existente la nivel profesional (asociații, colegiu, instituții de stat etc.)

SUGESTII:

Prin colectarea datelor referitoare la performanța actuală sau la nivelul de competență și combinând aceste date cu performanța optimă s-au identificat domeniile în care performanța bibliotecarilor școlari trebuie îmbunătățită:

1. Management – a. managementul bibliotecii școlare
b. management de proiect
c. managementul conflictului și tehnici de negociere
2. Tehnologia informației și comunicării în bibliotecă
3. Legislație de bibliotecă
4. Didactica lecturii
5. Educație inclusivă în biblioteci
6. Educația pentru informație în mediul rural devaforizat –CDI-ul
7. Gestiune de bibliotecă
8. Biblioteconomie
9. Realțiile cu utilizatorii

La începutul acestui an școlar s-a aplicat un chestionar pentru determinarea nevoii de formare a bibliotecarilor școlari din județ. Au fost chestionați un număr de 96 de cadre didactice, din care 82 bibliotecari școlari (71 cu normă întreagă, 21 cu jumătăți de normă) și 14 cadre la plata cu ora.

CHESTIONAR DE IDENTIFICARE A NEVOILOR DE FORMARE

Stimată colegă,

Stimate coleg,

Apreciem faptul că sunteți dispus(ă) să alocați din timpul dumneavoastră pentru a răspunde la întrebările din acest chestionar.

Acest chestionar este anonim. Informațiile oferite de dumneavoastră vor fi tratate cu confidențialitate.

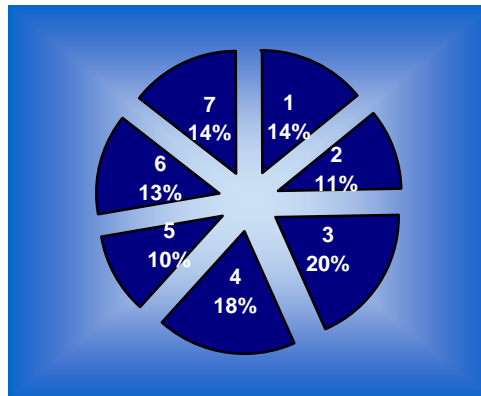
Instrucțiuni:

- Vă rugăm să completați individual răspunsurile la întrebări.
- În cadrul chestionarului este precizat modul în care sunteți invitat să oferiți răspunsul pentru fiecare întrebare.
- Vă rugăm să citiți cu atenție întrebarea și abia apoi să oferiți răspunsul.

Vă mulțumesc!

1. Definiți un bibliotecar școlar foarte bun/ de succes, marcând cu **X nu mai mult de trei dintre afirmațiile de mai jos:**

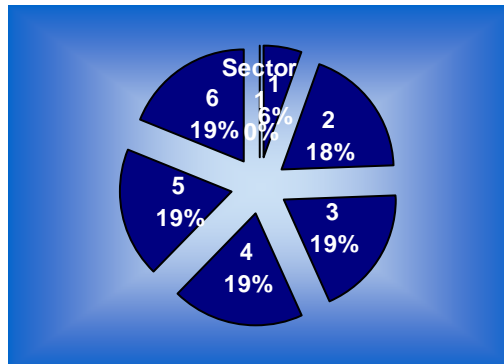
1. Întotdeauna își proiectează activitățile de bibliotecă cu grijă.
2. Utilizatorii-elevi obțin rezultate bune la examene/ concursuri școlare datorită implicării dv.
3. Sprijină progresul fiecărui utilizator-elev.
4. Este dornic de formare continuă.
5. Este foarte bine pregătit în specialitate.
6. Este comunicativ.
7. Este flexibil.

2. Ce așteptări aveți de la postul pe care îl ocupați în prezent? Marcați cu **X răspunsul care vi se potrivește.**

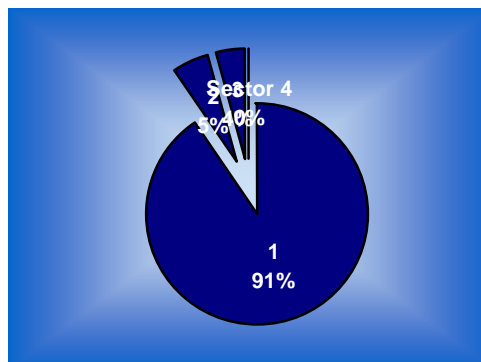
- Să-mi ofere consumabilele necesare desfășurării activității în bune condiții.
- Să ofere recunoașterea meritelor.
- Să-mi crească salariul dacă mă dezvolt profesional.
- Să nu se desființeze postul.

- Să rămân în memoria elevilor ca un bibliotecar bun.
- Să-mi ofere sprijin atunci când solicit.

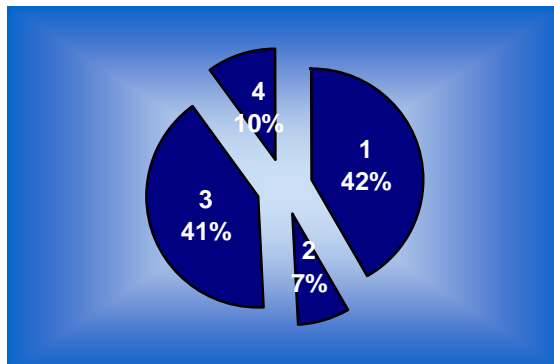
3. Considerați că sunteți un bibliotecar de succes? Marcați cu **X** răspunsul corect.

- Da.
- Nu.
- Nu știu.

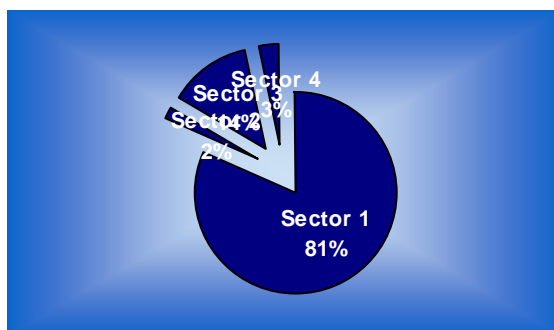
Încercuiți enunțul care vi se potrivește la întrebările 4 și 5.

- 4.** a – Pentru a mă dezvolta profesional sunt dispus(ă) să investesc timp în a mă perfecționa.
- b – Pentru a mă dezvolta profesional sunt dispus(ă) să particip la cursuri de formare.
- c – Pentru a mă dezvolta profesional sunt dispus(ă) să îmi schimb locul de muncă.
- d – Pentru a mă dezvolta profesional sunt dispus(ă) să mă adaptez schimbărilor
- e – Consider că sunt dezvoltat(ă) profesional.

5. Considerați utilă pentru dumneavoastră participarea la cursuri de formare continuă?

- a – de loc ;
- b – în mică măsură;
- c – mediu;
- d – în mare măsură;
- e – foarte utilă.

6. Notați de la 1 – 5 (1 – nu sunt interesat, 5 – sunt foarte interesat) gradul de interes pe care îl aveți pentru următoarele teme de formare continuă, având în vedere necesitatea dezvoltării unei culture incluzive în școală:

Teme	Grad de interes
Management de bibliotecă	
Managementul proiectelor de bibliotecă	
Marketing de bibliotecă	
Gestiune de bibliotecă	
Legislație de bibliotecă	
Tehnici de comunicare	
Metode active în CDI	
Tehnici de lucru utile pentru cursanții/ elevii din Programul A Doua Șansă	
Utilizarea calculatorului	
Operare pe un soft de bibliotecă	

7. Numiți alte teme de formare continuă care v-ar interesa.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

8. Marcați cu **X** rubrica corespunzătoare din tabel pentru a răspunde la întrebarea „Cât de **importantă** este pentru dumneavoastră comunicarea .

Comunicarea ...	neimportantă	de importanță medie	foarte importantă
cu colegii de școală			
cu ceilalți bibliotecari școlari din județ			
cu echipa managerială a școlii?			

Explicați răspunsurile pentru care ați optat.

.....
.....
.....

9. Marcați cu **X** rubrica corespunzătoare din tabel pentru a răspunde la întrebare. Cât de **eficient** comunicați cu ...

Comunic	foarte eficient	eficient	eficiență medie	puțin eficient	ineficient
cu colegii de școală					
cu ceilalți bibliotecari școlari din județ					
cu echipa managerială a școlii?					

Explicați variantele alese.

.....
.....
.....

10. Alte comentarii/ păreri pe care doriți să le exprimați:

